

Innst. S. nr. 264

(2002-2003)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument nr. 8:91 (2002-2003)

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Per Erik Monsen og Gjermund Hagesæter om å innføre redusert avgift for miljøbensin

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Ifølge EU-direktiv skal autodiesel og bensin med maksimalt svovelinnhold på 10 ppm (parts per million) være tilgjengelig på markedet fra 2005.

Det er investert over 1 mrd. kroner ved Mongstadraffineriet for å kunne tilby slik "svovelfri" miljøbensin for det norske markedet. Denne bensinen, som er klar for produksjon i løpet av april 2003, vil imidlertid koste ca. 12 øre mer å produsere enn tilsvarende svovelholdig bensin. Siden man ikke kan forvente at den enkelte bensinkunde er villig til å betale denne merprisen, betyr det at "svovelfri" miljøbensin, produsert i Norge, i sin helhet vil bli eksportert ut av landet. Dette fordi land i EU allerede har innført avgiftslettelse for denne type bensin slik at prisen ut til forbrukerne blir lik svovelholdig bensin.

I forbindelse med spørretimespørsmål 29. mai 2002 om miljøbensin lofte finansministeren bl.a. følgende:

"I forbindelse med budsjettet for 2003 vil jeg i samarbeid med miljøvernministeren vurdere om det er hensiktsmessig å innføre et avgiftsincitiv for svovelfritt drivstoff. I denne sammenhengen er det bl.a. viktig å vurdere om miljøgevinstene ved en overgang til svovelfritt drivstoff står i forhold til kostnadene ved en slik overgang."

I tillegg til dette ble det fremmet følgende flertallsmerknad i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002, Budsjett-innst. S. II (2001-2002), kapittel 4.1.2:

"Komiteen er kjent med at det er satt i gang produksjon av en mer miljøvennlig bensin og autodiesel med

meget lavt svovelinnhold. Produksjonskostnadene er imidlertid noe høyere enn de drivstoffene som er på markedet i dag. Komiteen er også kjent med at EU fra 2005 vil stille strengere krav til svovelinnhold i drivstoff enn det som er på det norske markedet i dag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet, ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2003 legge frem forslag om lavere avgift for bensin og autodiesel med lavt svovelinnhold, slik det er gjort i andre europeiske land."

Mindretallet i komiteen hadde følgende merknad:

"Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2003 legge frem en vurdering av, og eventuelt forslag om, avgiftsincitiv for drivstoff med lavt svovelinnhold."

Finansministeren har som kjent ikke tatt hensyn til flertallsmerknaden om at forslag om avgiftsincitiver skulle fremmes i forbindelse med statsbudsjettet for 2003. Forslagsstillerne kan heller ikke se at mindretallsmerknaden og finansministeren sin egen lovnad om at dette skulle vurderes i forbindelse med statsbudsjettet for 2003, er gjort.

Norge har i mange år arbeidet for å redusere svovelutslipp i andre europeiske land, fordi disse utslippene beveger seg over landegrensene og gjør stor skade for norsk skogbruk og norske fiskevann.

Den i hovedsak importerte sure nedbøren har bl.a. skapt behov for et omfattende kalkingsprogram for å redusere skadevirkningene.

Redusert svovelutslipp vil være et bidrag til redusert sur nedbør og også bidra til å redusere forvitringen av bygninger, spesielt i byer. Ved å innføre redusert avgift for denne typen drivstoff gir Norge også et signal om at vi tar miljøvern på alvor, og det vil øke Norges troverdighet i arbeidet med å påvirke andre land til å redusere sine svovelutslipp.

Svovelfri bensin kan benyttes i alle bensindrevne biler. I tillegg til dette kan man oppnå en ekstra miljø-

gevinst i forhold til de såkalte FSI-motorene som alt nå leveres i AUDI A2. Dette er sparemotorer med lavere forbruk og mindre utslipp av helsefarlig eksos. Fabrikken hevder at de nye motorene ved å bruke "svovelfri" bensin vil kunne bruke 30 pst. mindre bensin. For å kunne oppnå denne gevinsten er man selvfølgelig avhengig av at slik miljøbensin er tilgjengelig.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2003 om redusert avgift for "svovelfri" miljøbensin slik at denne bensinen blir tilgjengelig på det norske markedet fra og med 1. juli 2003."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ranveig Frøiland, Svein Roald Hansen, Tore Nordtun, Torstein Rudihaugen og Hill-Marta Solberg, fra Høyre, Svein Flåtten, Torbjørn Hansen, Heidi Larssen og Jan Tore Sanner, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, lederen Siv Jensen og Per Erik Mønsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, Audun Bjørlo Lysbakken og Heidi Grande Røys, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn og Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Arne Braut, fra Venstre, May Britt Vihovde, og fra Kystpartiet, Steinar Bastesen, viser til at dokumentet er oversendt finansminister Per-Kristian Foss til uttalelse. Hans svarbrev 9. april 2003 følger som vedlegg til denne innstilling.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at forslaget er begrunnet med et EU-direktiv om at såkalt svovelfritt drivstoff skal være tilgjengelig på markedet fra 2005. Svarbrevet fra finansministeren bekrefter at det kan leveres svovelfri bensin fra Mongstadraffineriet til det norske markedet i 2. halvdel av 2003. Leveranser herfra kan dekke halvparten av det norske markedet. Flertallet har merket seg at finansministeren ifølge svarbrevet ikke vil legge fram forslag om redusert avgift på svovelfri bensin i Revidert nasjonalbudsjett, men vil vurdere en slik reduksjon i forbindelse med budsjettet for 2004.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Dokument nr. 8:91 (2002-2003) - vedlegges protokollen."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kystpartiet vil peke på at flertallet i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002 jf. Budsjett-innst. S. II (2001-2002) ba om at

Regjeringen i statsbudsjettet for 2003 la fram forslag om lavere avgift for bensin og autodiesel med lavt svovelinnhold. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen ikke har sett seg i stand til å følge opp dette, men at man nå synes å ha den nødvendige oversikt over de budsjettmessige konsekvenser. Disse medlemmer forventer derfor at redusert avgift for miljøbensin og miljodiesel blir en del av Regjeringens forslag til budsjett for 2004.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at komiteens flertall i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2002 ba Regjeringen om å legge fram forslag om lavere avgift for bensin og autodiesel med lavt svovelinnhold i statsbudsjettet for 2003. Disse medlemmer registrerer at finansministeren har valgt ikke å ta hensyn til denne flertallsmerknaden, og heller ikke har lagt fram noe slikt forslag i Revidert nasjonalbudsjett for 2003.

Disse medlemmer er overrasket over at finansministeren på denne måten ignorerer stortingsflertallets uttalte ønske. Når finansministeren i brev av 9. april 2003 sier at han vil vurdere forslaget på nytt i forbindelse med budsjettet for 2004, vil disse medlemmer peke på at det stortingsflertallet har bedt om, ikke er en ny vurdering, men et konkret forslag til redusert avgift.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med budsjettet for 2004 fremme forslag om redusert avgift for "svovelfri" miljøbensin og miljodiesel slik at disse blir tilgjengelig på det norske markedet fra 1. januar 2004."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil komme tilbake til spørsmålet om avgifter på bensin og autodiesel i forbindelse med de ordinære budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kystpartiet har merket seg henvendelser om at Norges fra før av særlig strenge krav til svovelinnhold i anleggsdiesel kan bli ytterligere skjerpet ved innføring av EUs drivstoffdirektiv. Disse medlemmer ønsker ikke en slik innskjerping som kan gi betydelige merkostnader for norsk landbruk samt bygge- og anleggsnæringen. Disse medlemmer vil be om at dette forhold legges fram for særskilt vedtak sammen med budsjettet for 2004.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med budsjettet for 2004 fremme forslag om redusert avgift for "svovelfri" miljøbensin og miljodiesel slik at disse blir tilgjengelig på det norske markedet fra 1. januar 2004.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran og rår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument nr. 8:91 (2002-2003) - forslag fra stortingsrepresentantene Per Erik Monsen og Gjermund Hagesæter om å innføre redusert avgift for miljøbensin - vedlegges protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 11. juni 2003

Siv Jensen
leder

Arne Braut
ordfører

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 9. april 2003

Dokument nr. 8:91 (2002-2003) - forslag om å innføre redusert avgift for miljøbensin

Det vises til forslag fra stortingsrepresentantene Per Erik Monsen og Gjermund Hagesæter om å innføre redusert avgift for miljøbensin fra 1. juli 2003, der jeg er bedt om å gi min vurdering.

Bakgrunnen for forslaget er at EU vil stille krav til at såkalt svovelfritt drivstoff, altså bensin og diesel med mindre enn 10 ppm svovel skal være tilgjengelig på markedet fra 2005.

Bransjen i Norge signaliserte i fjor at de kunne levere dette allerede fra 2003, forutsatt at det ble gitt et avgiftsincitiv. I forbindelse med et spørretimespørsmål 29. mai 2002 lovet jeg å vurdere et eventuelt avgiftsincitiv for svovelfritt drivstoff i budsjettet for 2003. Vurderingen skulle gjøres sammen med miljøvernministeren, og det skulle legges vekt på å vurdere om miljøgevinstene ved en overgang til svovelfritt drivstoff står i forhold til kostnadene ved en slik overgang. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2002 ba komiteens mindretall, medlemmene fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre Regjeringen i statsbudsjettet for 2003 legge frem en vurdering av, og eventuelt forslag om, avgiftsincitiv for drivstoff med lavt svovelinnhold. Dette ble vurdert i St.prp. nr. 1 (2002-2003) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Som bakgrunn for denne vurdering ba Miljøverndepartementet Statens Forurensingstilsyn beregne miljøgevinstene av å innføre svovelfritt drivstoff. Beregningene tydet på at det kunne være samfunnsøkonomisk lønnsomt å innføre avgiftsincitiv for svovelfri bensin hvis vi la bransjens minimumsanslag på avgiftsincitiv til grunn. Beregningene var imidlertid svært usikre, og

det var knyttet stor usikkerhet til hvor store deler av markedet som ville bli dekket av denne kvaliteten i løpet av 2003. Dette gjorde det også vanskelig å beregne provenyvirkningene. På bakgrunn av denne usikkerheten, fant Regjeringen det ikke riktig å legge frem forslag om dette i forbindelse med budsjettet for 2003. Det ble imidlertid varslet at departementet vil arbeide videre med saken, med sikte på å avklare forhold som har betydning for om en ytterligere differensiering bør foreslås.

Ny informasjon kan tyde på at Statoil kan levere svovelfri bensin fra Mongstadraffineriet til det norske markedet i 2. halvår 2003. Ifølge oljebransjen dekker raffineriet på Mongstad om lag halvparten av det norske markedet. I tillegg er det mulig at svovelfri bensin kan bli importert fra utlandet. Dersom avgiften på svovelfri bensin settes 12 øre pr. liter lavere enn gjeldende avgift, vil dette kunne gi et provenytap på om lag 50 mill. kroner på 2003-budsjettet. Dette anslaget forutsetter at svovelfri bensin dekker om lag halvparten av den innenlandske bensinomsetningen i 2. halvår i år. Over et noe lengre tidsperspektiv kan det være rimelig å regne med full overgang til svovelfri bensin. I så fall vil en reduksjon av avgiften på svovelfri bensin kunne gi et provenytap på om lag 230 mill. kroner på årsbasis.

Forslaget vil m.a.o. ha relativt store budsjettkonsekvenser over tid. Jeg finner det derfor ikke naturlig å fremme slike forslag i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2003. Revidert nasjonalbudsjett skal kunne være en nødvendig justering av det vedtatte budsjettet. Jeg vil imidlertid vurdere forslaget på nytt i forbindelse med budsjettet for 2004.